

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-06-65890 פרל נ' נוטי אחזקות בע"מ

בפני כבוד השופטת מיכל הירשפלד

תובעים בועז פרל

נגד

נתבעים נוטי אחזקות בע"מ

פסק דין

- 1
- 2 1. תביעה לתשלום פיצויים, מכח הוראות סעיף 30א(י)(1) לחוק התקשורת (בזק ושידורים)
- 3 התשמ"ב-1982 (להלן - החוק או חוק התקשורת).
- 4 2. לטענת התובע, בין התאריכים 29.12.14 ו-13.10.15, שיגרה הנתבעת אל תיבת הדואר
- 5 האלקטרוני שלו 48 הודעות דואר אלקטרוני (להלן – ההודעות). ההודעות צורפו לכתב
- 6 התביעה, והתובע אף הציג דוגמא מהן לבית המשפט, בפתח הדיון שהתקיים, באמצעות
- 7 הטלפון הסלולרי שברשותו.
- 8 3. לטענת התובע ההודעות שנשלחו אליו כללו מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד אותו
- 9 לרכוש מוצר או שירות, או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת. עוד טוען התובע, כי ההודעות
- 10 שוגרו אליו ע"י התובעת ביודעין, למרות שהוא לא נתן את הסכמתו המפורשת מראש לקבלתן.
- 11 התובע הוסיף וטען, כי הנתבעת גם לא ציינה את המילה "פרסומת" בתחילת הפרסום וכן לא
- 12 את כתובתה ואת דרכי יצירת הקשר עימה, וזאת בניגוד להוראות סעיף 30א(ה)(1)(א) לחוק.
- 13 4. עוד טוען התובע, כי ביום 17.4.16 שלח אל הנתבעת מכתב התראה לפני נקיטת הליכים
- 14 משפטיים, אולם הנתבעת בחרה שלא להידבר איתו והפנתה אותו להגשת תביעה לבית
- 15 המשפט.
- 16 5. לטענת התובע, נוכח גודלה של הנתבעת והיקפי פעילותה, רק סכום משמעותי יוכל לממש את
- 17 תכלית הפיצוי העונשי ולהרתיע אותה להפר את הוראות החוק כפי שעשתה.

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-06-65890 פרל נ' נוטי אחזקות בע"מ

6. לפיכך עותר התובע לתשלום מלוא הפיצוי הקבוע בחוק בגין כל דבר פרסומת, אולם הוא מגביל את תביעתו לסך של 33,500 ₪, בצירוף הוצאותיו ואגרת בית המשפט, ככל הנראה על מנת להתאים את סכום הפיצוי לסכום המתאים לתביעה בבית המשפט לתביעות קטנות.
7. בכתב הגנתה טענה הנתבעת כי כתובת הדואר האלקטרוני של התובע נמסרה לנתבעת כדין. לטענת הנתבעת, כל כתובות הדואר האלקטרוני אליהן נשלחות הודעותיה, הינן כתובות דואר אלקטרוני של לקוחותיה וכתובות אלה מוזנות למחשבי הנתבעת בפעם הראשונה בה מבקש הלקוח להכנס לאתר הנתבעת (www.bematana.co.il).
8. לטענת הנתבעת, טענת התובע כאילו מעולם לא פנה לאתר הנתבעת וביקש כי ישלח אליו דואר אלקטרוני אינה אפשרית מאחר שלפי רישומיה פרטי התובע הוזנו לתכנת הדיוור של הנתבעת באמצעות האתר הנ"ל לצורך קבלת דואר אלקטרוני ובו מוצרים במתנה והצעות נוספות לרכישה. הנתבעת הפנתה לנספח 1 לכתב הגנתה ממנו, לגרסתה, ניתן ללמוד כי התובע נרשם ביום 24.12.14 והסיר עצמו ביום 29.10.15. עוד טענה הנתבעת כי מהנתונים שנמצאים בתוכנת הדיוור, עולה כי התובע גילה ענין בהודעות שנשלחו אליו, מאחר שפתח ואף נכנס לקישורים שונים מתוך ההודעות שנשלחו אליו.
9. עוד טענה הנתבעת כי התובע לא ביקש להסיר עצמו מרשימת התפוצה, אף שבכל ההודעות מופיעה בתחתית אפשרות הסרה מרשימת התפוצה. הנתבעת טוענת כי לא מצאה במחשביה אישור כי התובע ביקש להסיר את כתובת הדואר האלקטרוני שלו מרשימת התפוצה בין מועד הרישום ועד למועד ההסרה של התובע. הנתבעת גם מציינת כי קיימת גם אפשרות לשלוח לה דואר או להתקשר טלפונית במידה שקיימת בעיה טכנית לבצע הסרה אוטומטית, וגם זאת לא עשה התובע.
10. בדיון שהתקיים, התייחס התובע לטענות שטענה הנתבעת בכתב הגנתה. לטענתו, נספח 1 לכתב ההגנה (שהוגש בפועל לבית המשפט רק במועד הדיון) אינו משקף את המציאות (או בלשונו "הנספח הזה הוא זיוף כולו") ובכל מקרה אין בו כדי להוות הסכמה מפורשת מטעמו לקבלת דברי פרסומת, כדרישת החוק. עוד טען התובע בהקשר לנספח זה, כי מדובר בתמונה ממערכת הדיוור של חברה בשם "אינוויז", בו ניתן לערוך, להוסיף או להסיר פרטים ואנשי קשר וכי גם בתביעות נוספות שהוגשו נגד הנתבעת (שהעתק מהם הוגש על ידו וסומן ת/2) הציגה הנתבעת מסמך שכזה, בו תאריך הרישום כביכול של אותם תובעים הוא אותו תאריך שנטען שבו נרשם התובע דן (24.12.14). התובע הציג בהקשר זה את "טופס עדכון פרטי אנשי קשר" של חברת "אינוויז" (ת/1). התובע הוסיף וטען שהנתבעת לא הואילה להציג בפניו את המסמך נ/1 בעת שפנה אליה והציגה אותו רק לאחר שהגיש נגדה את תביעתו.
11. נציג הנתבעת הציג בעדותו את תמונת מסך ההרשמה, הכולל את המיקום בו נרשמת כתובת המייל של מי שמעונין להרשם לאתר (נ/1) וכן הציג מסמך של חברת "אינוויז" המתעדת לגרסתו את כל הפעולות של התובע בתוך המערכת החל מיום ההרשמה ועד ליום ההסרה (נ/2).

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-06-65890 פרל נ' נוטי אחזקות בע"מ

- 1 נציג הנתבעת הודה כי המסמך נספח 1 הוא מסמך הניתן לעריכה אולם הבהיר בעדותו כי לא
2 בוצעה כל עריכה בהקשר לרישומו של התובע וכי אילו היתה כזו, היא היתה מופיעה ברשימת
3 פעולות איש הקשר נ/2, המתעדים, לגרסתו, כל פעולה שנעשתה ביחס לאיש הקשר.
- 4 .12 בסוף הדיון ביקשו הצדדים לשוב לשולחן המשא ומתן והם נצטוו להודיע לבית המשפט אודות
5 תוצאותיו בתוך 10 ימים. משהודיע התובע על כשלונו של המו"מ יש מקום להכריע בתביעה.
- 6 .13 לאחר שעיינתי בכתבי הטענות על נספחיהם, במסמכים שהוגשו על ידי הצדדים ולאחר
7 ששקלתי את טיעוניהם, הגעתי למסקנה כי דין התביעה להתקבל, גם אם לא ביחס למלוא
8 הסכום הנתבע.
- 9 .14 סעיף 30א(א) לחוק מגדיר "דבר פרסומת" כ"מסר המופץ באופן מסחרי, שמטרתו לעודד
10 רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת וכן מסר המופץ לציבור הרחב
11 שמטרתו בקשת תרומה או תעמולה".
- 12 .15 סעיף 30א(ב) לחוק אוסר על מפרסם לשגר "דבר פרסומת באמצעות פקסימיליה, מערכת חיוג
13 אוטומטי, הודעה אלקטרונית או הודעת מסר קצר, בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של
14 הנמען, בכתב...".
- 15 .16 בהמשך, קובע סעיף 30א(י)(1) לחוק כדלקמן:
- 16 'שוגר דבר פרסומת ביוזעין בניגוד להוראות סעיף זה, רשאי בית
17 המשפט לפסוק בשל הפרה זו פיצויים שאינם תלויים בנזק (בסעיף זה
18 – פיצויים לדוגמה), בסכום שלא יעלה על 1,000 שקלים חדשים בשל
19 כל דבר פרסומת שקיבל הנמען בניגוד להוראות סעיף זה".
- 20 .17 מוסף סעיף 30א(י)(5) וקובע בהקשר זה, כי "חזקה על מפרסם ששיגר דבר פרסומת בניגוד
21 להוראות סעיף זה, שעשה כך ביוזעין כאמור בפסקה (1), אלא אם כן הוכיח אחרת".
- 22 .18 אין מחלוקת בין הצדדים, כי הודעות הדואר האלקטרוני שקיבל התובע שוגרו אליו על ידי
23 הנתבעת. אין גם מחלוקת בין הצדדים, כי הודעות הדואר האלקטרוני ששוגרו אל התובע הם
24 בבחינת "דבר פרסומת", כהגדרתו בסעיף 30א(א) לחוק, וכי הנתבעת עונה על הגדרת
25 "מפרסם" כהגדרתו באותו סעיף.
- 26 .19 המחלוקת היחידה בין הצדדים נוגעת לשאלה האם הנתבעת שיגרה לתובע את דברי הפרסומת
27 לאחר קבלת הסכמה מפורשת ממנו, מראש ובכתב. התובע מכחיש זאת והנטל בהקשר זה
28 מוטל על הנתבעת, נוכח החזקה המיוחסת לה בענין זה.

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-06-65890 פרל נ' נוטי אחזקות בע"מ

20. על מנת להוכיח את הסכמת התובע לקבלת דברי הפרסומת הציגה הנתבעת את נספח 1 לכתב ההגנה. נספח 1 לכתב ההגנה הוא מסמך הנושא את הכותרת "עריכת פרטי איש קשר" ונרשם בו כי "בדף זה ניתן להוסיף איש קשר או לשנות את פרטי איש קשר ושיוכו לקבוצות". במסמך מופיעה כתובת הדואר האלקטרוני של התובע, מופיע תאריך 24.12.14 כ"תאריך הרשמה" ומופיע כי "איש הקשר ביקש להסיר עצמו מרשימת התפוצה" ביום 29.10.15. עוד נרשם כתאריך "עדכון אחרון" התאריך 24.12.14.
21. נציג הנתבעת הציג, כאמור, מסמך של חברת "אינוויז" המתעד לגרסתו את כל הפעולות של התובע בתוך המערכת החל מיום ההרשמה ועד ליום ההסרה (נ/2). המסמך כולל למעלה מ-250 פעולות כאשר 181 מהן מתייחסות למועדים שלאחר המועד בו נטען כי התובע ביקש להסיר את עצמו. בעדותו הבהיר נציג הנתבעת כי חלק מהפעולות הן תיעוד של הודעות אלקטרוניות שנשלחו את התובע וחלקן מתעדות כניסה של התובע למערכת. נציג הנתבעת לא ידע להסביר כיצד ניתן להבחין בין הפעולות ומכאן שקשה ללמוד דבר מה ממסמך זה כשלעצמו.
22. כמו כן, הודה נציג הנתבעת כי המסמך נספח 1 הוא מסמך הניתן לעריכה אולם הבהיר, כאמור, בעדותו כי לא בוצעה כל עריכה בהקשר לרישומו של התובע וראה לכך כי כזו לא מופיעה ברשימת פעולות איש הקשר נ/2.
23. בהקשר עדותו זו, התברר, כי נציג הנתבעת אינו עובד הנתבעת וכי מדובר בעניינים שברר עימה רק בטרם הגיע לבית המשפט. את נספח 1 לכתב ההגנה קיבל, לגרסתו, ממנכ"ל החברה. "מנכ"ל החברה הוא זה שטיפל בזה והוא זה שאיתר את ההרשמה. הוא איש הקשר". נציג החברה גם הבהיר כי אין לו כל ידיעה באשר לטענות התובע ביחס לתביעות אחרות נגד הנתבעת שכן הוא מייצג את הנתבעת בתיק זה ו"לא יודע מה יש בתיקים אחרים". יצוין, כי התובע הסכים להמשך ניהול הדיון עם נציג זה, כאמור בסעיף 6 להודעה שהגיש ביום 29.8.16.
24. רבות נכתב ביחס לתכליתו של החוק ושל הפיצוי הסטטוטורי שנקבע בו (ר' למשל רע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי (4.8.14), רע"א 2904/14 גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ (27.7.14). בתמצית, החוק נועד למגר את התופעה הידועה כ"דואר זבל" או "spam". כפי שנכתב בפסק הדין בענין חזני, לעיל, "הספאם מהווה מטרד ציבורי הגורם לנזקים רחבי היקף", שפורטו בהרחבה בפסק הדין.
25. הפיצוי שנקבע במסגרת החוק נועד, בין היתר, לאכוף את החוק ולהרתיע מפני הפרתו ולעודד את הנמען לממש את זכויותיו (ר' ס' 30א(ז)(3) לחוק). כפי שנקבע בענין חזני "בתביעות מסוג זה מוקנה משקל ניכר לתכלית של הרתעה יעילה".
26. משאין מחלוקת כי הנתבעת נושאת באחריות לשיגור דברי הפרסומת נשוא תביעה זו, כמפורט לעיל, חזקה היא, כאמור, כי הדבר נעשה "ביודעין". הנתבעת לא הצליחה לסתור חזקה זו.

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-06-65890 פרל נ' נוטי אחזקות בע"מ

- 1 27. הנתבעת לא הצליחה להוכיח כי קיבלה מהתובע הסכמה מפורשת מראש ובכתב לקבלת דברי
2 הפרסומת (כקבוע בסעיף 30א(ב) לחוק). הנתבעת השליכה יתבה על נספח 1 לכתב ההגנה.
3 המסמך נושא את הכותרת "עריכת פרטי איש קשר" וגם נציג התבעת בעצמו הודה כי המסמך
4 ניתן לעריכה. נציג הנתבעת אומנם טען כי כתובתו של התובע דגן לא נערכה, וזאת הוא ביקש
5 ללמוד גם מנספח 2/ המתעד לגרסתו את פעולות איש הקשר, אולם התברר כי הוא לא ידע
6 להסביר במדויק את תוכנו של אותו נ/2 ולא ידע להבהיר אלו מהרישומים בנ/2 מייצג מייל
7 שנשלח ואיזה מייצג כניסה של איש הקשר למערכת.
- 8 28. מכל מקום, מהמסמך עצמו לא עולה כי התובע נרשם והביע הסכמתו המפורשת לקבלת דברי
9 פרסומת מהנתבע. כשלעצמו המסמך אינו ברור כלל וככל שביקשה הנתבעת להסתמך עליו היה
10 עליה להעיד את מי שהפיק או ערך אותו או לכל הפחות מי שיכול היה להסביר במדויק את
11 תוכנו.
- 12 29. זאת ועוד, בחקירתו התברר כי נציג הנתבעת אינו עובד כלל בנתבעת ואת המידע ביחס
13 להרשמתו הנטענת של התובע, קיבל ממנכ"ל הנתבעת, שלא הגיע לדיון ושיכול היה לשפוך אור
14 על המסמכים עליהם ביקשה הנתבעת לבסס את הגנתה (בהקשר זה יש מקום גם להפנות
15 להלכה בדבר אי הבאת עד).
- 16 30. מסיבות אלה גם לא ידע נציג הנתבעת לתת פרטים ביחס לתביעות אחרות שהוגשו נגד
17 הנתבעת. בהקשר זה של תביעות נוספות שהוגשו נגד הנתבעת אציין, כי אין להסתפק בעדותו
18 של התובע בלבד ביחס לנטען בהן ובכתבי ההגנה מפניהן. אולם ממילא אין בכך כדי להעלות
19 או להוריד ביחס להכרעה בתביעה דגן.
- 20 31. מכל מקום, ובמיוחד בנסיבות אלה בהן לא התייצב לדיון מי שיכול היה לשפוך אור על נספח 1
21 (כמו גם על המוצגים נ/1 ונ/2) מידעיה אישית, לא אוכל לקבוע כי מנספח 1 ניתן ללמוד כי
22 התובע נתן הסכמתו המפורשת, מראש ובכתב, לקבלת דברי פרסומת מהנתבעת.
- 23 32. עוד יוזכר כי הנתבעת לא ציינה את המילה "פרסומת" בתחילת הפרסום בניגוד להוראות סעיף
24 וכן לא את כתובתה ואת דרכי יצירת הקשר עימה, וזאת בניגוד להוראות סעיף 30א(ה)(1)(א)
25 (וב לחוק).
- 26 33. משנקבע כי הנתבעת הפרה את הוראות החוק, עולה לדיון שאלת גובה הפיצוי שיש לפסוק
27 לתובעת בגין הפרותיה אלה. כפי שנדון בהרחבה בפסקי הדין בענין **חזני** ובענין **גלסברג**, על
28 גובה הפיצוי להגזר ממכלול הנסיבות, לרבות השיקולים המנויים בסעיף 30א(י)(3) לחוק,
29 כאשר נקודת המוצא היא מלוא הפיצוי הסטטוטורי בסך 1,000 ₪ להודעה.
- 30 34. בענינו מדובר ב-48 דברי פרסומת ששוגרו בהודעות דואר אלקטרוני בין החודשים דצמבר
31 2014 ו-אוקטובר 2015. התובע לא טוען כי קיבל דברי פרסומת נוספים מאז. כמו כן, דברי

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-06-65890 פרל נ' נוטי אחזקות בע"מ

1 הפרסומת כללו אפשרות הסרה מרשימת התפוצה בקלות יחסית. קיימת מחלוקת מסוימת
2 בפסיקה (או ליתר דיוק הבדלי ניואנסים) בשאלה האם יש להתחשב באפשרות שניתנה להסרה
3 מרשימת התפוצה בפסיקת הפיצוי, שהרי לא חלה בעניינינו על הנפגע כל חובה להקטין את נזקו.
4 יחד עם זאת נקבע שאף אם מתן האפשרות להסרה מרשימת התפוצה הוא כשלעצמו אינו
5 מחייב את הקטנת הפיצוי, רשאי בית המשפט להתחשב בעובדה זו במכלול השיקולים (ראו
6 דברי כב' השופט עמית בענין חזני).

7

8 עוד נפסק בענין חזני ביחס לפיצוי הראוי במקרה של ריבוי דברי פרסומת: 35.

9 "בבואו לקבוע את סכום הפיצוי מכוח סעיף 30א(י) לחוק, שומה על בית
10 המשפט לשים לנגד עיניו את השיקולים המנויים בחוק שמטרתם
11 להשיג את תכליותיו האמורות (אכיפה, הרתעה ועידוד הגשת תובענות
12 יעילות), מצד אחד; ולוודא שהפיצוי לא יהיה מעבר לנדרש לצורך
13 השגתן, מצד שני".

14 ובהמשך:

15 "חשוב להדגיש כי כמות ההודעות שנשלחה לתובע גודרת את תקרת
16 הסכום שבית המשפט רשאי לפסוק (בית המשפט אינו רשאי לפסוק
17 פיצוי העולה על 1,000 ש"ח בגין כל הפרה ללא הוכחת נזק), אך מעבר
18 לכך היא אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים שנמנו לעיל. כך למשל
19 אפשר שייפסק פיצוי בסכום זהה לאדם שנשלחו לו 100 הודעות ולאדם
20 שנשלחו לו 1,000 הודעות, ובלבד שהפיצוי השיג את תכליות החוק:
21 אכיפה והרתעה אפקטיבית ומידתית. נקודת המוצא היא שתביעה בגין
22 הפרה בודדת תזכה את התובע במלוא הסכום (1,000 ש"ח) כדי שתושג
23 התכלית ההרתעתית. ככל שמספר ההפרות עולה כך גדלה התקרה
24 שבית המשפט רשאי לפסוק, אולם עליו להיעצר בסכום המשקף
25 הרתעה יעילה בנסיבות העניין ולא לפסוק מעבר לכך".

26 לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות בעניינינו, כמפורט לעיל, הגעתי למסקנה שיש לפסוק לתובע
27 סך של 400 ₪ בגין כל דבר פרסומת שקיבל בניגוד לדין, ובסך הכל סך של 19,200 ₪, המשקף
28 לדעתי גם הרתעה יעילה בנסיבות הענין.

29 לפיכך, אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובעת סך של 19,200 ₪ בצירוף החזר אגרת בית
30 המשפט בסך 335 והוצאות משפט בסך 750 ₪ ובסך הכל 20,285 ₪, וזאת תוך 30 יום מיום
31 קבלת פסק הדין.

32 לפני סיום אזכיר, כי התובע הגביל את סכום תביעתו בגין 48 דברי הפרסומת שקיבל לסך של
33 33,500 ₪, לכאורה, על מנת שיוכל להגיש את התביעה בבית המשפט לתביעות קטנות.

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 16-06-65890 פרל נ' נוטי אחזקות בע"מ

1 בהודעתו מיום 29.8.16 מכנה זאת התובע "הפחתה" של 30% "מגובה הסכום שהיה עליו
2 לתבוע עליו" והוא מבקש לפסוק לו את מלוא הסכום הנתבע גם בשל כך.

3 אציין בהקשר זה, כי קיימת מחלוקת בפסיקה האם על התובע המגביל את סכום תביעתו
4 הכולל מטעמי אגרה, להגביל גם את סכום רכיביה בהתאם. ברע"א 7602/11 **מגדל חברה**
5 **לביטוח בע"מ נ' מיפרומאל תעשיות ירושלים בע"מ** (12.7.12, מפי השופט ריבלין) נקבע כי אין
6 התובע חייב לעשות כן ובלבד שלא יפסק לו סכום מעבר לסכום שתבע.

7 בעניינינו, לא מצאתי נפקות לאבחנה זו שכן הסכום הכולל שנפסק, המשקף, לטעמי, גם הרתעה
8 יעילה בנסיבות הענין, כמפורט לעיל, לא היה משתנה גם לו היה נפסק בגין 33 או 34 דברי
9 פרסומת.

10 39. אפשר להגיש בקשת רשות ערעור על פסק הדין לבית המשפט המחוזי בירושלים, תוך 15 ימים
11 מיום קבלת פסק הדין.

12
13
14
15
16
17

ניתן היום, ח' תשרי תשע"ז, 10 אוקטובר 2016, בהעדר הצדדים.

מיכל הירשפלד, שופטת

18
19
20
21